

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

باب حادی عشر

اثبات وجود خدا

جلسه ۱۱

استاد علی احمدی

برهان امکان:

شکی نیست که در عالم، ممکناتی وجود دارند که نیاز به موثر دارند، اگر موثر آنها واجب الوجود باشد، مطلوب ما ثابت است ولی اگر موثر، ممکن الوجود باشد، خودش نیاز به موثر دارد؛ که در مورد این موثر بازهم تفصیل قبلی مطرح است؛ یعنی سلسله ممکنات باید در نهایت، به یک واجب الوجود ختم شود و اگر اینگونه نشود دو مشکل پیش می‌آید:

الف - تسلسل: اگر سلسله موثرها همگی ممکن الوجود باشند تسلسل پیش می‌آید که باطل است.

ب - دور: اگر موثر ممکن‌های بعدی همان ممکن اولی باشد، دور پیش می‌آید که باطل است.

دو راه اصلی اثبات وجود خداوند متعال:

دو راه مهم وجود دارد که اهلیت و پیامبران علیهم السلام به این راه‌ها برای اثبات وجود خداوند متعال استدلال می‌کردند و خداشناسی را از این دو راه به دیگران تعلیم داده‌اند:

۱- برهان اثر و موثر: یعنی از وجود اثر، بی به وجود موثر ببریم.

۲- برهان حادث و قدیم: هر حادثی نیاز به محدث دارد.

علت بطلان دور و تسلسل:

علت بطلان دور: زیرا تقدّم شیئی بر خودش لازم می‌آید (باید شیئی قبل از اینکه موجود شود وجود داشته باشد تا خودش را بوجود بیاورد) که باطل است.

مرکز مجرب از امام صادق (ع)

علت بطلان تسلسل: زیرا محال است که یک سلسله بی نهایت، همه ممکن باشند و موثری نداشته باشند زیرا قبلاً ثابت شد که ممکن، نیاز به موثر (واجب الوجود) دارد.

استدلال حضرت ابراهیم علیه السلام بر اثبات خداوند:

ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv

حضرت ابراهیم علیه السلام، از طریق افول ستارگان استدلال به وجود خداوند متعال کرد؛ به این صورت که افول، همان غیبتی است که مستلزم حرکت می باشد و خود حرکت، مستلزم حدوث است و حدوث نیز مستلزم وجود محدث، یعنی خداوند متعال می باشد.

● نکته: این نوع استدلال، همان استدلال از طریق برهان اثر و موثر می باشد که خداوند متعال در قرآن کریم به آن اشاره می کند:

«سُرِّيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ...»

ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv

به زودی آیات قدرت خود را در آفاق و در وجود خودشان به آنها نشان خواهیم داد تا برایشان آشکار شود که او حق است.

ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv